

O NADĚJI NEVĚŘÍCÍHO TOMÁŠE

(kázání, evangelický sbor Krnov, neděle 28.11.2021)

Čtení: Žalm 14

Evangelium Janovo 20,19-29

Dnešním dnem vstupujeme do období adventu, je první adventní neděle.

Slovo „advent“ pochází z latiny a znamená „příchod“. Je to období, kdy si křesťané připomínají překvapivé objevení Spasitele – tady je spojitost s Vánoci – ale od něj se odrážejí k přemýšlení nad budoucím zjevením Boží slávy: nad slíbeným příchodem Božího království v plnosti, nad koncem světa, který známe, a začátkem toho, který teprve máme poznat. Nad koncem světa popleteného a zmateného, světa, kde se dobré proplétá se zlým a špatnosti se maskují za ctnosti, světa kontrastů – chudoby a bohatství, nemoci a zdraví, moci a bezmocnosti. Nad začátkem světa, kde ctnosti Ducha budou mít přednost před penězi a blahobytem, kde základním principem vztahů bude láska a odpuštění a kde se velikost člověka bude měřit tím, jak málo si cení sám sebe a jak mnoho se obětuje pro druhé. Advent je časem vyhlášení Krále – Krále, jenž se k vládě dostal ponížením kříže.

Každé vyhlášení znamená naději. A to bych právě rád připomněl dnes.

Člověku se občas stane, že mu nějaká situace přeroste přes hlavu. Něco si něco naplánujete, nebo třeba jen představujete, uděláte si obrázek budoucnosti daleké či blízké; a pak najednou se něco zhroutí, něco nevyjde, a vaše plány jsou na padrt'. Jste zklamaní, skleslí a beznadějní. V posledku nezáleží na tom, jestli jde o nepřijetí na školu, ztrátu zaměstnání, bankrot díla, jemuž jste po léta zasvětili většinu svých sil i času, nebo třeba rozchod s partnerem. Zvláště bolavé je to v situaci, kdy se pokoušíme dělat něco dobrého pro druhé lidi a zažijeme odmítnutí nebo podraz. V takové chvíli prostě přestáváme věřit, že nás čeká ještě něco příjemného a krásného.

Někdo se po takovémto zklamání zatvrdí, přestane věřit komukoli a čemukoli, přestane se zasazovat o cokoli dobrého a starat o kohokoli kromě sebe. Někdo prostě uteče – zanevře na všechno, čím se do té doby zabýval, přestane se radovat z toho, co mu doposud radost dávalo, změni zcela žebříček hodnot, přeruší všechny kontakty, odstěhuje se do Tramtárie. Jiní se zhroutí psychicky, ztratí sebedůvěru a odvahu pustit se ještě někdy do něčeho. Ještě dalším se zatemní obzor natolik, že se rozhodnou ukončit vlastní život.

Nejeden začne reptat na nepřející okolnosti, na zlý osud, nebo dokonce na zlovolného Boha, který s námi zametá, jak se mu zrovna zachce. Jsou lidé, kteří v takové chvíli zcela ztratili víru, protože měli pocit, že je Bůh nechal na holičkách, že je opustil. Začínají Hospodinu vyčítat třeba i své vlastní chyby...

V podobné situaci byli Ježíšovi učedníci po Ježíšově smrti. Plánovali si dobrodružný, ale úspěšný život po boku velkého Mistra, a najednou jsou všechny plány vniveč. Ježíše jim zavřou a ukřižují. Učedníci vidí Jeho mrtvolu a osobně ho ukládají do hrobu. Prožijí těžký šok.

Původně byli velmi odhodlaní jít za ním, kamkoli půjde. Byli rozhodnuti pro něj obětovat mnoho, třeba i vlastní život – třeba Tomáš, o jehož nevěře jsme četli, je znám dřívějším výrokem, jímž se zastane Ježíše, když se chystá vypravit do jámy lvové, do Jeruzaléma a učedníci ho od tohoto záměru zrazují: „Pojďme, ať zemřeme spolu s ním!“

Učedníci, včetně Tomáše, vkládají do Ježíše velká očekávání, spojí s ním všechny své naděje. Jsou nadšení ze všeho, co koná a co říká, a vytvoří si ve své hlavě svou představu o budoucnosti, které uvěří.

Mluví pak o své víře v Ježíše a v Boha, a ve skutečnosti mají před očima svůj vlastní obraz.

Skutečnost ovšem neodpovídá jejich obrazu.

Podle něj měl Ježíš všechny odpůrce přesvědčit a ty, kteří se přesvědčit nedají, zničit; a pak se stát králem – moudrým a rozhodným jako Šalomoun a mocným a zbožným jako David.

Doufají až do poslední chvíle.

Ve chvíli, kdy Ježíše uloží do hrobu a přivalí kámen ke vchodu, jejich doufání zůstane zavřeno uvnitř. Jsou zklamaní a skleslí a nedůvěřiví. Mají strach, že upnuli svou budoucnost k něčemu, co budoucnost nemá, a že ještě ponесou následky svého nerozumného rozhodnutí. Zamknou se v najatém pokoji, aby se o nich vědělo co nejméně a přemýšlejí, jak ze všeho nenápadně vycouvat, jak opět najít svou tvář.

V takové chvíli se jim ukazuje Ježíš. Tak jako vždycky – překvapivě a nově. Zaskočí je tím, jak neodpovídá jejich představám. Od začátku to tak bylo – podivné narození, povolání učedníků (nevzdělaných a neoblíbených), uzdravování neuzdravitelných, vítězství v disputacích s diskutéry... I teď to pokračuje stejně.

Ježíš překračuje hranice obvyklého a předpokládaného. Ježíš přichází zamčenými dveřmi a dodává naděje zklamaným učedníkům.

Jenže jeden mezi nimi není. Tomáš, ten odvážný odhodlanec. Možná se vypravil na nákup, možná šel vyzvídat, jak vypadá situace a je-li už vzduch čistý. V každém případě se vrátí se svým smutkem a zklamáním a nedůvěrou mezi lidi naplněné novou nadějí. A všichni mu připadají jako šílenci.

Jak se můžete takhle radovat, když se svět hroutí? Jak můžete věřit, že ještě něco vzejde z mrtvol? Jak můžete věřit, když podstata naší víry je zavalená v hrobě? Jak můžete důvěřovat Bohu, který nezasáhl, když křižovali Jeho vlastního Syna? Jak můžete mluvit o naději, když denně slyšíte o nových válkách, katastrofách, tragédiích? Jaká může být naděje, když vidíme kolem sebe, že všechno jde od desítky k pěti? Především bylo lépe než včera a včera lépe než dnes. Jak můžete tvrdit, že zítra to bude jiné?!!!

Takový je postoj mnoha nevěřících Tomášů. Ztratili naděje. Zdá se, že jim není pomoci. Nikdy už neuvěří...

Nemusíme ztrácet naděje. Ten přečtený příběh mluví o tom, že Ježíš se objeví znovu. Kvůli Tomášovi. Přejde speciálně za ním. Ví o jeho pochybnostech a nabízí mu řešení: „Sáhni si a přesvědč se.“

Tomáš si nesáhne. Stačí mu, co vidí. Jeho naděje se vrátila.

Tak je tomu s adventem. Býváme deprimováni beznadějností zpráv a zvěstí z našeho okolí. Býváme skleslí, protože nevidíme řešení – konfliktů, válek, epidemií, hladomorů, rozpadů rodin, rozpadů přátelských vztahů... Nevěříme v možnost nápravy.

Ale právě advent nám připomíná: nevzdávej to! Počkej ještě, On se objeví. Projde zabetonovanými dveřmi, projde ohněm válek a katastrof, projde hladomory a epidemiemi, vstoupí k rodinným stolům a stmelí staré přátele. On podpoří všechno, co je dobré – mocí toho, který je dobrý a zvítězil nad zlým. On pozvedne všechno, co zemřelo – mocí toho, který vstal z mrtvých a křísí mrtvé.

A jenom bloud ztrácí naděje, jenom bloud říká: „Bůh tu není“, když se mu hroutí jeho představy a plány.

Každý správný Tomáš ví, že Bůh je nablízku, Bůh nezapomíná a neztrácí naděje a víru; Bůh v Kristu přichází na pomoc.

Pane Ježíši, vyhlížíme a očekáváme Tě, ale někdy nám dochází naděje i víra. Prosíme Tě, povzbud' naše odhodlání, dobij baterky našich vyhaslých světýlek a nauč nás vzhlížet k nebesům, odkud přichází posila, víc než jen hledět k nebi a zoufat si nad vším zlým, co se děje a čemu se nám nedaří bránit. Přejď, Pane, k nám.

AMEN